

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla dr. Cserichné dr. Gyovai Judit ügyvéd által képviselt **I. r. II. r. felpereseknek** - a dr. Kovács László ügyvéd által képviselt **alperes** ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2009. november 12. napján kelt 4.G.40.098/2009/12. számú ítélete ellen az alperes által 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen az államnak - az illetékügyben eljáró hatóság felhívására - 900.000.- (Kilencszázezer) Ft feljegyzett eljárási illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen a II. r. felperesnek 300.000.- (háromszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az "A" Kft. tagjai és együttes képviseleti jogosultsággal rendelkező ügyvezetői "B" és "C" voltak, kapcsolatuk fokozatosan megromlott, ennek hatására "C" 2005. április 25. és 29. között leadta az "A" Kft. **helység 1-i, helység 2-i és helység 3-i** üzleteinek működési engedélyét, majd a másik ügyvezető tudta nélkül 2005. április 30-án az "A" Kft. három üzletének összesen 90.969.951 Ft forgalmi értékű árukészletét átadta a családja által 2005. április 20-án alapított cégnek: az alperesnek. A jogalap nélkül birtokba vett árukészlet forgalmi értékét mint vételárat az "A" Kft. utóbb kiszámlázta az alperesnek, majd az "A" Kft. ügyvezetői között folyamatban volt egyeztetés eredményeként abban állapodtak meg, hogy az "A" Kft. szétválással megszűnik, és a jogalap nélkül birtokba vett árukészletet az alperes visszaszállítja. E megállapodás alapján 2005. novemberéig összesen 50.410.559 Ft forgalmi értékű árukészlet került visszaszállításra az alperes részéről, a fennmaradó 40.559.392 Ft forgalmi értékű árukészlettel kapcsolatban pedig az "A" Kft. és az alperes 2005. november

elején bizományi szerződést kötöttek egymással, amelyben megállapodtak, hogy az értékesített áruval az alperes az "A" Kft., illetőleg a szétválást követően annak jogutódai felé köteles elszámolni. A jogügylet lebonyolítása az "A" Kft. könyvelésében oly módon történt, hogy az alperes birtokában maradt árukészletről visszáru számlát állítottak ki, majd a bizományi szerződés aláírását követően az árukészletet a könyvelésben 2421 főkönyvi szám alatt egyéb áruként vették nyilvántartásba. Az "A" Kft. 2005. november 30-i hatállyal szétválás folytán megszűnt, jogutódai 50 - 50 %-ban az I.r. felperes, illetőleg a "D" Kft. Az I.r. felperes egyedüli tagja "B", a "D" Kft. tagja "C" lett. Ily módon az I.r. felperest az alperes birtokában maradt 40.559.392.Ft értékű árukészlet fele illette meg. Az I.r. felperest így megillető 20.279.696 Ft-os árukészlettel az alperes azonban nem számolt el sem az I.r. felperes, sem a 2008. január 25. napján kötött engedményezési szerződés alapján az I.r. felperes jogutódának tekintendő II.r. felperes felé.

Az "A" Kft. 2005. november 30. napjával a cégnyilvántartásból törlésre került.

A II.r. felperes többször módosított kereseti kérelmében 20.279.696 Ft és ezen összeg után 2005. május 8. napjától járó kamat megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Előadta, hogy 2005. október 31-én az "E" Kft. alperesnek az "A" Kft-vel szemben összesen 40.559.392 Ft tartozása állt fenn. A szétválás folytán ennek 50 %-a, vagyis a kereseti kérelemben megjelölt tőkeösszeg illette meg őt. Az I.r. felperes e követelést 2008. január 25-i szerződésében a II.r. felperesre engedményezte. A II.r. felperes hivatkozott arra, hogy a 90.969.951 Ft-os árukészlettel kapcsolatban a felek között megállapodás született, mely szerint annak ellenértékét az "A" Kft. számára az "E" Kft. visszafizeti, illetőleg megtéríti. Elsődlegesen a felperes előadása szerint a felek között adásvételi szerződés jött létre, másodlagosan pedig arra hivatkozott, hogy a vissza nem szállított árukészlet vonatkozásában az "A" és "E" Kft-k között bizományosi szerződés jött létre, és az "E" Kft. az így átvett árukészlet egy részével nem számolt el.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, hivatkozott arra, hogy sem adásvételi, sem bizományosi szerződés az "A" Kft. és az alperes között nem jött létre, különös tekintettel arra, hogy a két Kft. az áruk vételárában nem tudott megállapodni, éppen ezért került sor azok visszaszállítására az alperes részéről. Hivatkozott arra, hogy a teljes árukészlet visszaszállításáról kompenzációs számlák állnak rendelkezésére, és ezen elszámolás keretén belül veendő figyelembe a 29567 számú számla is, amelyet a felperesi jogelőd befogadott, azon az "A" Kft. bélyegzője szerepel, és azt a felperesi jogelőd könyvelője "I" aláírással látott el. Vitatta azt is, hogy az "A" Kft-t esetlegesen megillető követelés 50 %-ának jogutóda az "M". Kft. lett volna, ezzel kapcsolatban utalt az "A" Kft. szétválási szerződésének 7./ pontjában foglaltakra. Megítélése szerint a felperesi kereseti követelést csökkenteni kellene, a felperesi előkészítő irathoz csatolt 2005. április 30-i jegyzőkönyvben feltüntetett 7.589.388 Ft-os összeg felével, valamint az így fennmaradó követelésből le kellene vonni 30 %-os árrést és Áfa-t. Hivatkozott arra, hogy a felperes előadásával szemben a teljes árukészlet visszaszállítását igazoló 29567 számlával kapcsolatban szállítólevél kiállítására nem volt szükség és ilyen kötelezettség az alperest nem terhelte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. felperesnek 20.279.696 Ft-ot, és ezen összeg után 2007. november 23-tól a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű kamatát, valamint 625.000 Ft perköltséget, egyúttal kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az állam javára 900.000 Ft feljegyzett kereseti illetéket.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes eredményesen bizonyította azt, hogy a bizományi szerződés az "A" Kft. és az alperes között a vissza nem szállított árukészlet vonatkozásában létrejött, míg az alperes nem tudta bizonyítani azt az állítását, hogy az áru visszaszállítása az alperes részéről megtörtént, és azt az állítását sem, hogy a felperesi kereseti követelés az I.r. felperest nem illeti meg, mert a szétválás után a követelés teljes egészében "C" cégét, a "D" Kft-t illette meg. Nem bizonyított az összegerszerűségi kifogás sem, mely szerint az érdekelték között kompenzációs megállapodás született az árukészlet átadás-átvételekor, illetve az árukészletet a nagykereskedelmi áron kellene elszámolni az alperes és az "A" Kft. között. A bizományi szerződés létrejöttét "F" tanúvallomásával szemben "G" tanúvallomása alapján tartotta megállapíthatónak. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a felperesi álláspontot alátámasztó "N" könyvszakértő szakértői véleménye alapján ugyancsak "G" tanúvallomása fogadható el helytállónak a felperesi jogelőd "A" Kft. könyvelési technikáját illetően. Korábban az alperes számos más eljárásban maga is arra az álláspontra helyezkedett, hogy az "A" Kft. követeléseinek 50 %-a az I.r. felperest illeti meg. Önmagában az, hogy a szétválással kapcsolatos vagyonelemtár tervezetben az akkor még 45.796.022 Ft-os vevőkövetelés úgy szerepel, hogy annak jogosultja a "D" Kft, nem bizonyítja a felperesi legitimáció hiányát, mert az átalakulási vagyonelemtár tervezet nem felelt meg a felek végleges akaratnyilatkozatának, amelyet a szétválási szerződés akként rögzített, hogy a vagyonelemelosztás aránya 50-50 %.

Mindezekre tekintettel a Ptk. 479. § /2/ bekezdése alapján kötelezte az alperest a kereseti kérelemnek megfelelő tőkeösszeg megfizetésére, figyelemmel arra is, hogy a bizományosi szerződés létrejöttének vitatásával az állapítható meg, hogy az alperes a teljesítést a bizományi szerződés alapján jogos ok nélkül tagadta meg az I.r. felperes, illetőleg a II.r. felperes részére. Az alperes fizetési kötelezettsége akkor vált esedékessé, amikor vele szemben az I.r. felperes az igényét érvényesítette, ez pedig a fizetési meghagyás átvételétől számított 15. napban határozható meg, így a kamatfizetés kezdő időpontja 2007. november 23. Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperes azon kifogását, mely szerint az elszámolási kötelezettség alapja nem az árukészlet forgalmi értéke. Az alperes jogalap nélkül vette birtokba az árukészletet, és a bizományi szerződés alapján annak értékesítésére vállalt kötelezettséget úgy, hogy annak forgalmi értékével kellett elszámolnia. Ebből az árrés és a forgalmi adó nem vonható le. A 2005. április 30-i kompenzációs megállapodást illetően pedig az elsőfokú bíróság indokolása kiemelte, hogy az ezzel kapcsolatos jegyzőkönyvet az "A" Kft. részéről "C" az alperes részéről "H" boltvezetők írták alá. "C" pedig az "A" Kft. nevében önállóan jognyilatkozatot nem tehetett volna, így a megállapodás érvényesen nem jött létre.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben való marasztalását, míg másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Állította, hogy a bíróság a tényállást helytelenül állapította meg, mert a kihallgatott "G" elfogulatlan tanúnak

nem tekinthető, mert a tanú és házastársa baráti és üzleti kapcsolatban állnak **"B"**vel. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság **"F"** tanú elfogulatlanságát megkérdőjelezte arra tekintettel, hogy 2005. májusáig az **"A"** Kft. könyvvizsgálója volt. Álláspontja szerint **"I"** ugyancsak nem tekinthető érdektelen tanúnak, mert jelenleg is **"B"** érdekeltségébe tartozó II.r. felperes könyvelője, valamint **"J"** tanú sem tekinthető érdektelennek. A tárgyaláson meghallgatott könyvszakértő véleménye sem támasztotta alá a felperesi állításokat és nem cáfolta az alperesi hivatkozásokat. Kiemelte, hogy a szakértő megállapítása szerint szállítólevél hiányában is szabályos volt a visszáru számla alapján a könyvelés, és így az elsőfokú eljárásban hivatkozott 29567 számú visszáru számla befogadás az alperes álláspontját támasztja alá. A másodfokú eljárás során csatolta azt a - javított - szállítólevelet, amely álláspontja szerint az alperes előadását támasztja alá, és indítványozta meghallgatni **"K-t"**. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az **"A"** Kft. és az alperes között bizományosi szerződés jött létre, az árukészletnek a könyvelésben a 2421 tételszám alatti nyilvántartása nem bizonyítja ilyen szerződés létrejöttét. Álláspontja alátámasztására a másodfokú eljárásban becsatolta az **"L"** igazságügyi adó- és könyvszakértő által a felkérésére készített igazságügyi könyvszakértői véleményt.

Rámutatott arra, hogy 2005. októberétől a fizetési meghagyás benyújtásáig, - több mint két évig - a felperesi jogelőd nem kérte az elszámolást a bizományosi árurol és nem szólította fel az alperest az áru visszaszállítására, valamint számlát sem küldött az alperesnek, - érvelése szerint - nyilvánvalóan azért, mert az áru visszaszállítását elismerte.

Vitatta, hogy az **"A"** Kft. követeléseit 50 - 50 %-ban az I.r. felperes illetőleg a **"D"** Kft. szerezte meg. Álláspontja szerint a két jogutódnak az elszámolására a szétválasztási vagyonszámoló és vagyonszámoló tervezet az irányadó, mivel végleges vagyonszámoló és vagyonszámoló nem készült. Fenntartotta, hogy az átvett árukészlet elszámolása során az árukészlet beszerzési árát kellene figyelembe venni, valamint hogy termékértékesítés hiányában Áfa sem számolható el a felperes javára. Változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, hogy az elsőfokú eljárásban is hivatkozott jegyzőkönyv szerinti 7.589.388 Ft-os áruhiány 50 %-ka a felperesi követeléssel szemben elszámolandó. Végül utalt arra, hogy amennyiben a felek között a bizományosi szerződés létrejötte megállapítható is lenne, úgy a bizományos alperes az elszámolás során az árukészlet visszaszállításával teljesített a felperes részére.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperesnek a másodfokú perkieltségben való marasztalását kérte. Előadta, hogy az alperes nem tudta bizonyítani, hogy az árut visszaszállították. Kifejtette, hogy a másodfokú eljárásban az alperes által csatolt szállítólevél nem igazolja az áru visszaszállítását, azt az átvéve nem írta alá. Az alperes részéről a fellebbezés tárgyaláson csatolt szakvéleménnyel kapcsolatban akként nyilatkozott, hogy azt a fél előadásaként kell értékelni.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdésének megfelelően a rendelkezésre álló bizonyítékokat önmagukban, és összességükben logikusan mérlegelte, az így kialakult meggyőződésének megfelelően a

tényállást helyesen állapította meg, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével megállapított tényállás a másodfokú bíróságot is köti. Az ítéletábra az elsőfokú bíróság érdemi döntésével is egyetértett, annak indokait maradéktalanul nem osztotta.

Előrebocsátja az ítéletábra, hogy az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ennek megfelelően a felülvizsgálat nem érintette az elsőfokú ítéletnek az I.r. felperesre vonatkozó, fellebbezéssel nem támadott részét.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan állapította meg, hogy a felperes jogelődje és az alperes között adásvételi szerződés (Ptk.365.§.) nem jött létre, ugyanakkor az ítéletábra nem osztja a megyei bíróságnak a bizományi szerződés létrejöttére vonatkozó megállapításait.

A bizományi szerződés a megbízási szerződés egyik különös fajtája, amely szerint a bizományos a megbízó javára saját nevében szerződés kötésére vállal kötelezettséget, amely kötelezettségének ellentételezésül díjra jogosult. (Ptk.507.§.)

A Ptk. 205.§ (2) bekezdése értelmében a felek a bizományosi szerződés tekintetében is kötelesek megállapodni a szerződés lényeges tartalmi elemeiről, amelyek hiányában annak létrejötte nem állapítható meg. A bizományi szerződés lényeges tartalmi elemei a kötendő szerződés feltételeinek, a limitárnak, valamint a bizományost megillető díj összegének meghatározása.

A felperes és az alperes a bizományi szerződésre vonatkozóan ellentétes tartalmú előadást tett, amelyen túlmenően kizárólag tanúvallomások álltak a megyei bíróság rendelkezésére. "G" tanú a szerződés létrejöttéről nyilatkozott, míg "F" tanú vallomása szerint bizományi szerződés nem jött létre, a tanúk szembesítése eredményre nem vezetett. Sem a felek, sem a tanúk előadása nem vonatkozott a bizományi szerződés lényeges tartalmi elemeire; nem volt megállapítható, hogy a hivatkozott bizományi szerződés milyen áruk vonatkozásában, milyen feltételekkel, milyen limitárral való értékesítésre jött létre, mint ahogy az sem, hogy milyen díj illette volna meg tevékenységéért a bizományost. Mindezekre tekintettel az ítéletábra álláspontja szerint a felperes nem tudta bizonyítani a perben, hogy a vissza nem szállított áruk vonatkozásában a felek között bizományi szerződés jött volna létre.

A fentiek alapján tévedett a megyei bíróság, amikor megállapította a bizományi szerződés létrejöttét.

Tekintettel arra, hogy a felek között sem adásvételi, sem bizományi, sem más szerződés nem jött létre, az alperes az áruk rosszhiszemű elvitelével szerezte meg a per tárgyát képező átadott, és vissza nem szállított árukészlet birtokát. Az "A" Kft., illetve jogutódja a II. r. felperes ezért a tulajdonjoga (rei vindikatio) alapján követelhetette az árukészlet visszaszolgáltatását. (Ptk.115.§., Ptk.335.§. (1) bekezdés) Figyelemmel arra, hogy a felek előadása szerint az árukészlet már nincs meg, így a Ptk. 339.§ (1) bekezdése alapján az alperes a dolog értékét köteles megtéríteni. A kártérítésre figyelemmel nincs lehetőség az árukészlet értékének visszatérítése során a beszerzési ár alapulvételére, abból ÁFA leszámítására, vagy más módon történő csökkentésére. Ugyancsak nem lehet az árukészlet értékéből leszámítani a **helység 3-i** üzlet árukészlet-kompenzációját, tekintettel arra, hogy - miként azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította - az "A" Kft-nek tulajdonított

megállapodást az ügyvezetők együttes cégjegyzési jogosultsága ellenére kizárólag "C" írta alá, így az létre nem jött szerződésnek minősül.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli árukészlet visszaszállítását ítéleti bizonyossággal megállapítani nem lehetett. A másodfokú eljárás során az alperes által bemutatott szállítólevél, a magánszakértői vélemény mint új bizonyíték a Pp. 235.§ (1) bekezdése alapján nem volt figyelembe vehető. Erre tekintettel az ítéltábla - mint szükségtelent - mellőzte "I" tanúkénti meghallgatását.

A vissza nem szállított árukészlet vonatkozásában a felosztási arányra a 2005. október 28. napján kelt szétválási szerződés 7. pontjában, illetőleg az annak mellékletét képező megállapodásban foglalt 50-50%-os arány irányadó, az alperes által hivatkozott vagyonmérleg-tervezet nem alkalmas ettől eltérő felosztási arány megállapítására. Az ugyanis csak - a megnevezésével egyezően - tervezet, az elsőfokú eljárásban csatolt 2005. október 28-i jegyzőkönyv alapján pedig az nem állapítható meg, hogy a szétválási szerződést a tervezet módosította volna. A szétválási szerződés 7. pontja és melléklete a szétválás alapelveként pedig az 50-50%-os megosztást nevesíti. Az érdekelték közötti 50-50%-os felosztási arányt támasztják alá a felperes 9. sorszámú beadványának mellékletét képező okiratok, amelyekben maga az alperes az "A" Kft. jogutódjaként több bírósági eljárás (felszámolás, polgári per, felülvizsgálati eljárás) során kifejezetten a szétválási szerződésre alapítottan hivatkozik az 50-50%-os felosztási arány fennállására.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntését a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján - az indokolás részbeni megváltoztatásával - helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban is vesztes alperes a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az állam javára a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, míg a jogi képviselővel eljáró felperes részére a képviselőt költségét megfizetni. Az ügyvédi munkadíj összegét a Győri Ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján a kifejtett ügyvédi munka mérlegelésével az áfát is magába foglaló 300.000 Ft-ban állapította meg.

Győr, 2010. május 26. napján

Dr. Szalai György sk.
tanács elnöke

a **Dr. Szalay Róbert sk.**
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: